

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

มนุษย์ หรือประชากรของประเทศนับว่าเป็นทรัพยากรที่ล้ำค่า หากประชากรของประเทศมีคุณภาพ ก็จะสามารถสร้างสรรค์การพัฒนาในด้านอื่นๆ ในทางตรงกันข้ามหากประชากรของประเทศขาดคุณภาพแม้รัฐจะทุ่มเทงบประมาณ หรือความพยายามที่จะพัฒนาในด้านอื่นๆ ก็จะไม่สามารถผลักดันให้ความพยายามนั้นไปสู่ความสำเร็จได้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน, ม.ป.ป.)

เครื่องมือที่จะช่วยในการพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพได้ก็คือ การศึกษา ซึ่งในปัจจุบันการจัดการศึกษาจะมีทั้งการศึกษาในระบบโรงเรียน และ การศึกษานอกระบบโรงเรียน แต่เนื่องจากการศึกษาในระบบโรงเรียนมีหลักสูตร และระเบียบการแน่ชัดตายตัว ไม่ยืดหยุ่น และคล่องตัว เช่น การศึกษานอกระบบโรงเรียน ซึ่งเอื้อต่อสภาพแวดล้อม และสังคมของท้องถิ่น ทำให้ประชาชนซึ่งมีเวลาและกำลังเงินจำกัดหันมาให้ความสนใจการศึกษานอกระบบโรงเรียนกันมากยิ่งขึ้น

การศึกษานอกระบบโรงเรียนมีความสำคัญ และจำเป็นต่อสังคมมากเพราะ "เป็นการศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อลดความไม่เสมอภาคทางการศึกษาของประชาชน" (ปฐม นิคมานนท์, 2528) ซึ่งดำเนินการโดยภาครัฐ และเอกชน การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนของกรมการศึกษานอกโรงเรียนซึ่งเป็นหน่วยงานรัฐบาลหน่วยงานหนึ่ง มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาให้กับประชาชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียน ได้ยึดแนวทางการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน ให้กับประชากรกลุ่มเป้าหมาย 3 วิธี (หน่วยศึกษานิเทศก์, 2531) คือ

1. การจัดการศึกษาเพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต เป็นการจัดบริการการศึกษาเพื่อเป็นพื้นฐานให้ประชาชนอ่านออกเขียนได้ แก้ปัญหาเป็น ฟังพาดตนเองได้และเพื่อเป็นเครื่องมือในการแสวงหาข้อมูลมาพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ซึ่งมีวิธีเรียน 3 วิธี คือ การเรียนแบบชั้นเรียน การเรียนทางไกล และการเรียนด้วยตนเอง

2. การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะ และอาชีพ เป็นการจัดบริการการศึกษาเพื่อส่งเสริมงานอาชีพ ให้เห็นช่องทางการประกอบอาชีพ และฝึกทักษะที่จำเป็นให้สามารถทำงาน และประกอบอาชีพได้ ทั้งการประกอบอาชีพอิสระ และรับจ้างแรงงานซึ่งจัดได้หลายรูปแบบ เช่น กลุ่มสนใจ การฝึกวิชาชีพระยะสั้น และการฝึกอบรมต่างๆ

3. การจัดบริการข่าวสารข้อมูลเพื่อติดตามการเปลี่ยนแปลงของสังคม เป็นการจัดบริการการศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนได้รับข่าวสารที่รวดเร็ว ทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว สามารถจัดได้หลายรูปแบบ (กองพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน, 2531) เช่น ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ห้องสมุดประชาชน หน่วยรุดทัศนศึกษา เอกสาร และสิ่งพิมพ์เผยแพร่ความรู้ วิทยุศึกษา โทรทัศน์เพื่อการศึกษา ห้องฟ้าจำลอง พิพิธภัณฑ์-วิทยาศาสตร์ นิทรรศการเคลื่อนที่ และพิพิธภัณฑ์เคลื่อนที่

จากแนวทาง การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ดังกล่าวจะเห็นว่า นอกจากบุคคลจะต้องมีความรู้ด้านสายสามัญแล้ว บุคคลควรต้องมีความรู้ด้านทักษะอาชีพซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ทุกคน ดังที่ ทวีป อภิลิทธิ (2527) กล่าวว่า การมีอาชีพเป็นภาระหน้าที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการดำรงชีวิตอยู่ของคนทุกคน เพราะการมีอาชีพจะส่งผลกระทบต่อพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศทำให้เจริญรุ่งเรือง สอดคล้องกับ สำเนา ขจรศิลป์ (2529) ซึ่งกล่าวถึงความสำคัญของการมีอาชีพว่าการประกอบอาชีพเป็นแหล่งที่มาของรายได้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในบัจจัยขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์ และยังมีส่วนทำให้บุคคลค้นพบบุคลิกและความสามารถของตนถ้าบุคคลมีความพึงพอใจในการทำงาน และความสำเร็จในการประกอบอาชีพก็จะทำให้บุคคลนั้นเป็นที่ยอมรับนับถือและเป็นที่รู้จักในสังคม ส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่น และความสุขในชีวิต นอกจากนี้ยังมีผลสืบเนื่องต่อการเพิ่มรายได้ให้กับประเทศชาติอันเป็นการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศต่อไป

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการมีอาชีพของมนุษย์ทุกคนเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อตนเองและต่อประเทศชาติ คือจะช่วยส่งผลในด้านการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม และส่งผลต่อไปในเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรในชาติ

สภาพปัญหาเกี่ยวกับอาชีพในประเทศไทย และแนวทางการแก้ไขปัญหา

ในสภาพสังคมไทยในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ปัญหาการว่างงาน หรือการไม่มีอาชีพของประชากรกำลังเป็นปัญหาที่ทวีความรุนแรง ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญ และเร่งแก้ไขโดยด่วน ดังจะเห็นได้จากการกำหนดให้มีการส่งเสริมให้ประชาชนพึ่งพาตนเองในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) โดยเน้นให้มีการพัฒนาอาชีพไปสู่แบบแผนของการมีอาชีพส่วนตัว หรืออาชีพอิสระมากยิ่งขึ้น เพราะพิจารณาว่าเป็นเส้นทางหนึ่งที่จะแก้ปัญหการว่างงาน และส่งเสริมการมีงานทำ ดังที่ สัญญา จัตตานนท์ (2527) กล่าวว่า "การประกอบอาชีพอิสระเป็นวิธีการที่สำคัญอย่างยิ่งในการแก้ปัญหาการว่างงานของประเทศ" เพราะนอกจากจะช่วยแก้ปัญหการว่างงานของประชาชนแล้ว ยังมีผลสืบเนื่องไปถึงด้านสังคม และเศรษฐกิจ กล่าวคือ (ชม ภูมิภาคและคณะ, 2528)

1. เป็นการช่วยลดภาวะการย้ายถิ่นจากแรงงานภาคเกษตรกรรมในชนบท เข้าสู่แรงงานภาคอุตสาหกรรมในเมือง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การประกอบอาชีพอิสระทำให้สามารถประกอบอาชีพคงที่ ซึ่งเป็นการลดอัตราการย้ายถิ่น
2. เป็นการลดปัญหาการเสื่อมโทรมของสภาพจิตใจของประชาชน อันเกิดจากการประสบปัญหาการว่างงาน ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้ก่ออาชญากรรมได้ง่ายกว่าการมีอาชีพ
3. เป็นการเพิ่มรายได้ให้ตนเองเนื่องจากมีงานทำโดยไม่ต้องรอคอยอาศัยการพึ่งพิงจากการขายแรงงานของตน

จากการสำรวจการย้ายถิ่น ของประชากรเข้าสู่กรุงเทพมหานคร โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติในปี พ.ศ.2531 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2531) พบว่า ผู้ย้ายถิ่นเข้าสู่กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ย้ายมาจาก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ถึง ร้อยละ 44.44 รองลงมา คือ ภาคกลาง (ร้อยละ 22.2) ภาคเหนือ (ร้อยละ 17.9) ปริมณฑล (ร้อยละ 7.6) และภาคใต้ (ร้อยละ 7.1) สาเหตุของการย้ายถิ่นโดยทั่วไปแล้วมักมาจากปัจจัยด้านเศรษฐกิจ คือ ร้อยละ 65.5 ย้ายเข้ามาเพื่อหางานทำ และต้องการงานที่มีรายได้มากกว่าเดิม หรือเพื่อเปลี่ยนงานใหม่

เมื่อพิจารณารายได้ของประชากรตามภาคต่างๆ ในปีพ.ศ.2531 จะพบว่า ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประชากรมีรายได้ 8,321 บาท/คน/ปี ภาคเหนือ 13,112 บาท/คน/ปี ภาคใต้ 15,542 บาท/คน/ปี ภาคกลาง 17,082 บาท/คน/ปี (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร และ ปริมณฑล) และภาคตะวันออก 30,438 บาท/คน/ปี (ศูนย์การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2535)

และจากสถิติการว่างงาน ในปีพ.ศ.2533 สํารวจโดยกรมแรงงาน (2533) พบว่า เขตกรุงเทพมหานครมีผู้ไม่มีงานทำ 132,000 คน ภาคกลาง 207,000 คน ภาคเหนือ 301,000 คน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 803,000 คน และภาคใต้ 70,000 คน

จากสถิติดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นดัชนีชี้ให้เห็นว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นภาคที่มีปัญหาเรื่องอาชีพมากกว่าภาคอื่นๆ ของประเทศไทย เพราะเป็นภาคที่มีรายได้ต่ำที่สุด อีกทั้งมีประชากรว่างงานมากที่สุดอันเป็นผลทำให้มีสถิติการย้ายถิ่นเข้าสู่กรุงเทพมหานครเพื่อการประกอบอาชีพมากตามมาด้วย

ดังนั้น ในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจึงควรมุ่งเน้นจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ประชากรประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหาการว่างงาน และเพื่อให้ประชากรสามารถสร้างงานใหม่ให้เกิดขึ้นท้องถิ่น สามารถทำงานในท้องถิ่นที่ตนเองอาศัย อันเป็นการช่วยลดปัญหาการย้ายถิ่น อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม รวมทั้งส่งผลต่อการเพิ่มรายได้ของประเทศชาติ

กรมการศึกษานอกโรงเรียนซึ่งเป็นหน่วยงานรัฐบาลมีหน้าที่โดยตรงในการจัดการศึกษา ทั้งสายสามัญ และสายอาชีพให้กับประชาชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียน ได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาวิชาชีพในแผนพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน ระยะที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) โดยมุ่งส่งเสริมและพัฒนาให้ประชาชนประกอบอาชีพอิสระ สำหรับในปีงบประมาณ 2535 จะมีการจัดการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพในส่วนของการพัฒนาอาชีพอิสระ ในทุกภาคของประเทศไทย สำหรับในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังได้กล่าวมาแล้วว่ามีปัญหาเรื่องการประกอบอาชีพมากที่สุด กรมการศึกษานอกโรงเรียนจึงมีนโยบายให้จัดการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อพัฒนาอาชีพใน 4 จังหวัดโดยจัดจังหวัดละ 1 อาเภอ เพื่อเป็นการนำร่อง ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือ จึงได้สุ่มจังหวัดตามลักษณะการบริหารของกลุ่มศูนย์ฯ จากการแบ่งกลุ่มศูนย์การศึกษาเอกชนอกรงเรียนจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกเป็น 4 กลุ่มศูนย์ฯ ดังนี้ คือ

กลุ่มที่ 1 กลุ่มเบญจมิตร ได้แก่ ศูนย์การศึกษาเอกชนอกรงเรียนจังหวัดดังต่อไปนี้ คือ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และชัยภูมิ (จังหวัดที่สุ่มได้คือ ชัยภูมิ จัดที่อำเภอหนองบัวระเหว)

กลุ่มที่ 2 กลุ่มลำน่านี ได้แก่ ศูนย์การศึกษาเอกชนอกรงเรียนจังหวัดดังต่อไปนี้ คือ ยโสธร กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด และมหาสารคาม (จังหวัดที่สุ่มได้ คือ กาฬสินธุ์ จัดที่อำเภอท่าคันโท)

กลุ่มที่ 3 กลุ่มลำนาราช ได้แก่ ศูนย์การศึกษาเอกชนอกรงเรียนจังหวัดดังต่อไปนี้ คือ มุกดาหาร อุบลราชธานี และนครพนม (จังหวัดที่สุ่มได้ คือ นครพนม จัดที่อำเภอนาแก)

กลุ่มที่ 4 กลุ่มภูพาน ได้แก่ ศูนย์การศึกษาเอกชนอกรงเรียนจังหวัดดังต่อไปนี้ คือ อุดรธานี เลย หนองคาย สกลนคร และขอนแก่น (จังหวัดที่สุ่มได้คือ สกลนคร จัดที่กิ่งอำเภอโคกศรีสุพรรณ)

ดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาเอกชนเพื่อพัฒนาอาชีพอิสระ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งการดำเนินงานการจัดการศึกษาเอกชนเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพอิสระ ย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน จะนำไปดำเนินการหรือไม่อย่างไร เพราะผู้บริหารมีหน้าที่ในการควบคุมการดำเนินงาน และสั่งการตามนโยบายของกรมการศึกษาเอกชนที่ตั้งไว้ ส่วนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานมีหน้าที่โดยตรงในการปฏิบัติงานตามนโยบายของกรมการศึกษาเอกชนเรียนโดยผ่านการสั่งการทางผู้บริหาร ดังนั้น การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ของศูนย์การศึกษาเอกชนอกรงเรียนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เกี่ยวกับการดำเนินงานพัฒนาอาชีพอิสระ ในกลุ่มที่กำลังดำเนินการจัดการศึกษาเอกชนเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพอิสระ และกลุ่มที่ยังไม่ได้ดำเนินการจัดการศึกษาเอกชนเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพอิสระ จึงเป็นข้อมูลพื้นฐานเสริมในการจัดการศึกษาเอกชนเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพอิสระของประชาชนในจังหวัดอื่นๆ ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของการพัฒนาอาชีพอิสระต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ที่กำลังดำเนินการจัดการศึกษานอกระงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพอิสระ ของศูนย์การศึกษานอกระงเรียนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านการดำเนินงานการศึกษานอกระงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพอิสระ
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ที่ยังไม่ได้ดำเนินการจัดการศึกษานอกระงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพอิสระ ของศูนย์การศึกษานอกระงเรียนในจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านการดำเนินงานการศึกษานอกระงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพอิสระ

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา ความคิดเห็นของผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ของศูนย์การศึกษานอกระงเรียนจังหวัด ที่กำลังดำเนินการ และที่ยังไม่ได้ดำเนินการจัดการศึกษานอกระงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพอิสระ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เกี่ยวกับการดำเนินงานพัฒนาอาชีพอิสระ ในด้าน

- ก. การสำรวจและศึกษาข้อมูล
- ข. การเตรียมการ
- ค. การจัดกิจกรรมพัฒนาอาชีพ
- ง. การส่งเสริมสนับสนุนผู้ประกอบการอาชีพอิสระ
- จ. การนิเทศ ติดตามและประเมินผลโครงการ

2. ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานการศึกษานอกระงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพอิสระ ของศูนย์การศึกษานอกระงเรียนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 17 ศูนย์ฯ

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานพัฒนาอาชีพอิสระ
ในด้าน

1. การสำรวจและศึกษาข้อมูล
2. การเตรียมการ
3. การจัดกิจกรรมพัฒนาอาชีพ
4. การส่งเสริมสนับสนุนผู้ประกอบการอาชีพอิสระ
5. การนิเทศ ติดตามและประเมินผลโครงการ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึก หรือความเชื่อของผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่
ปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพอิสระ ของ ศูนย์
การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วัตถุประสงค์แบบสอบถามแบบมาตราส่วน
ประมาณค่าและแบบสอบถามแบบปลายเปิดที่กำหนดให้

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและปฏิบัติการ
และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ

เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน หมายถึง เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานวิชาชีพของศูนย์การศึกษานอก
โรงเรียนจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายการศึกษาอาชีพ และต่อเนื่อง
เจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาอาชีพ และต่อเนื่องที่รับผิดชอบงานวิชาชีพ ครูอาสาสมัครการศึกษานอก
โรงเรียน (ครูอาสาฯ) และผู้ประสานงานการศึกษานอกโรงเรียนระดับอำเภอ (ผู้ประสานงานฯ
อำเภอ)

อาชีพอิสระ หมายถึง อาชีพที่ผู้เป็นเจ้าของกิจการ หรือหุ้นส่วนหารายได้ด้วยตนเอง
โดยไม่มีนายจ้าง หรือไม่เป็นลูกจ้างผู้อื่น และมีรายได้ไม่แน่นอน

กิจกรรมเพื่อพัฒนาอาชีพ หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดขึ้นให้สอดคล้อง
เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ สถานที่ และสิ่งแวดล้อม ตามขั้นตอน ดังนี้

1. การจัดกลุ่ม / ชั้นเรียน เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต
2. การเรียนรู้จากผู้ชำนาญการในห้องเรียน
3. การเรียนรู้จากวิทยากรเฉพาะด้าน เช่น ด้านการตลาด การจัดการ
4. การศึกษาดูงาน
5. การฝึกอบรมในสถานศึกษาต่างๆ
6. การฝึกทักษะในสถานประกอบการ
7. การเข้าสู่อาชีพ
8. การจัดกิจกรรมต่อเนื่อง

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด หมายถึง สถานศึกษาสังกัด กรมการศึกษา
นอกระบบ กระทรวงศึกษาธิการ โดยตั้งเป็นศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนประจำจังหวัดในทุก
จังหวัด

ขั้นตอนการดำเนินงาน หมายถึง ขั้นตอนในการจัดทำการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อ
พัฒนาอาชีพอิสระ ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 5 ขั้นตอน
คือ

1. การสำรวจ และศึกษาข้อมูล
2. การเตรียมการ
3. การจัดกิจกรรมพัฒนาอาชีพ
4. การส่งเสริมสนับสนุนผู้ประกอบการอาชีพอิสระ
5. การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลโครงการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงสภาพการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพอิสระตามแนวทางของกรมการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อนำไปปรับปรุงการดำเนินงาน ตลอดจนเป็นแนวทางในการนิเทศ ตรวจสอบติดตามการปฏิบัติงาน แก่กรมการศึกษานอกโรงเรียน
2. ได้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพอิสระในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้หน่วยงานที่สนใจ นำไปพัฒนาจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพอิสระ ต่อไป
3. ได้ทราบความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ของผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพอิสระ ของศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
4. นำความคิดเห็น ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการดำเนินงานพัฒนาอาชีพอิสระ ของผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ในกลุ่มที่กำลังดำเนินการจัดการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพอิสระ และกลุ่มที่ยังไม่ได้ดำเนินการจัดการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพอิสระ มาวิเคราะห์ศึกษา สำหรับเป็นแนวทางในการจัดและพัฒนาอาชีพอิสระ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคอื่นๆ ต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย